

Overzicht van de studie

Datum	Les
21 mei	Ontstaan van de pinksterbeweging; Voorlopers en Opwekking Azusa street
28 mei	Ontwikkelingen na de Tweede Wereldoorlog; Opwekking op het Malieveld en verspreiding door Nederland
11 juni	Theologie en cultuur van de pinksterbeweging; Wat is een pinkstergemeente?
18 juni	Geschiedenis van Bethel

Vorige les

- Pinksterbeweging in Nederland
 - Kracht van Omhoog, Berea Gemeenschap, VPE
- Patroon van scheuringen, maar ook zoeken naar eenheid
 - Triest, leerzaam en bemoedigend
- Zoeken naar balans tussen beleving, de Geest en theologie
 - Genezing en bevrijding
 - Leiderschap
 - Organisatie vs. de Geest

Theologie en cultuur

- Theologie – *theos* = God, *logos* = kennis, leer
 - Academische wetenschap
 - Geheel van wat we geloven
- Cultuur – identiteit van een groep gevormd door normen, waarden, taal, gedrag, activiteiten, houding
- Theologie heeft invloed op cultuur

Analyse methoden

Hoe analyseer je een gelovige, gemeente, denominatie?

1. Vergelijken met anderen
2. Historische beschouwing
3. Bronnen van theologie
4. Interne kenmerkende standpunten

Kenmerken pinksterbeweging

- Protestant; *sola fide, sola scriptura*
- Evangelisch: (volgens Alister McGrath)
 1. Bijbel als onfeilbaar Woord van God
 2. Jezus Christus als incarnatie van God en Redder van zonden
 3. Heerschappij van de heilige Geest
 4. Noodzaak van persoonlijke bekering
 5. Nadruk op evangelisatie
 6. Belang van kerk-zijn

Kenmerken pinksterbeweging

- Doop met de heilige Geest als tweede of derde ervaring
- Genadewerken – ontvangen van God door zijn genade:
 1. Bekering
 2. Heiliging (heiligsbeweging)
 3. Doop met de heilige Geest
- Spreken in tongen als bewijs of teken van de doop
 1. Glossolalia – spreken in vreemde klanken
 2. Xenolalia – spreken van een echte taal onbekend voor de sprekers
- Twee varianten:
 1. Volbrachte werk - Doop als tweede ervaring (AoG)
 2. Heiligingsbeweging - Doop als derde ervaring, heiligmaking als tweede (CoG)

Drie golven van de heilige Geest

Drie golven van de pinksterbeweging/heilige Geest/charismatische vernieuwing:

1. Eerste golf – (1906) begin pinksterbeweging
2. Tweede golf ('60 jaren) – charismatische beweging in traditionele kerken
3. Derde golf – (begin jaren '80) – neo-charismatische beweging

Tweede golf van de heilige Geest

- Ontstaan jaren '60
 - Gebedsgenezing in traditionele kerken
 - Invloed David du Plessis
 - Stromen van Kracht
 - Wim Verhoef
- 1967 – Katholieke Charismatische Vernieuwing (KCV)
- 1974 – Charismatische Werkgemeenschap Nederland (CWN)
- 1977 - Alpha-cursus (Holy Trinity Brompton in Londen)
- 2003 – New Wine Nederland
 - Jaarlijkse conferentie in de zomer met ong. 6000 bezoekers
- 1995 – Evangelisch Werkverband (EW) van de PKN
 - There is More conferenties (Hans Maat)

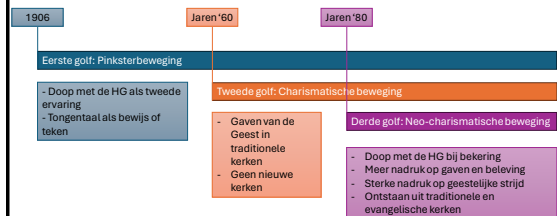
Derde golf van de heilige Geest

- Neo-charismatisch, hyper-charismatisch, New Apostolic Reformation (NAR)
- Begin jaren '80 – John Wimber en Charles Peter Wagner
 - Doop met de heilige Geest bij bekering
 - Gaven van de Geest voor iedereen
 - Sterke nadruk op geestelijke oorlogsvoering op strategisch niveau
 - Territoriale geesten
 - Spiritueel mapping
 - Kracht evangelisatie
 - Wonderen en tekenen bij evangelisatie
 - Vijfvoudige bediening, herstel van ambt apostelen en profeten
 - Welvaartsevangelie
 - Invloeden van New Age en natuurgodsdiensten
 - Sterke nadruk op beleving en manifestaties
 - Meestal onafhankelijke gemeenten

Derde golf van de heilige Geest

- 1948-1952 - New Order of The Latter Rain Movement (NOLR)
 - Saskatchewan, Canada
 - Opwekking, visioenen, profeteren, vallen in de Geest
 - Manifestatie van de zonen Gods, post-millennialisme
- Begin jaren '80 – Wimber (1982, Vineyard) en Wagner (1996, NAR)
- 1994 – Toronto Blessing – John Arnott, Randy Clark, Rodney Howard-Brown
- 1995-2000 – Brownsville Revival of Pensacola Outpouring
- 1996 - Bethel Church Redding – Bill Johnson
 - Bethel Music
 - Jesus Culture
- 2008 – Lakeland Revival – Todd Bentley
- Daniël Renger, Gerard de Groot, Tom van de Wall, Matteüs van der Steen, Albert en Michelle van der Heide, Dick en Arleen Westerhof, Ben Kroeske, Bernard Oudhoff

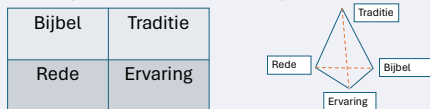
Drie golven

Vier bronnen van de theologie

Wesleyan Quadrilateral – methode van John Wesley voor theologische reflectie:

1. Bijbel – invloed van de bijbel en welke interpretatie
2. Traditie – invloed van kerkgeschiedenis en overlevering
3. Rede – rol van wetenschap en theologie
4. Ervaring – rol van emoties in beleving en/of onderbouwing

Vier bronnen van de theologie

- Ervaring
 - Invloed heiligingsbeweging en Afro-Amerikaanse cultuur
 - Bijbel interpreteren vanuit ervaring
 - Verhalen, getuigenissen en zingen
 - Gevoelig voor hypes
- Bijbel
 - Letterlijk en geestelijk lezen
 - Zoeken van een diepere 'geestelijke' laag (m.n. Kracht van Omhoog)
 - Gematigde vorm van biblicisme
 - Voor alles in het leven een bijbeltekst zoeken

Vier bronnen van de theologie

- Traditie
 - Weinig bezig met kerkgeschiedenis
 - Beleven van het nu en richten op de toekomst
 - Vaak afwijzend naar andere denominaties
 - Restauracionistisch
 - Herstellen van de gemeente zoals in Handelingen
- Rede
 - Vaak anti-intellectueel
 - Medicijnen vs. geloof
 - Westers denken vs. Afrikaans voelen

Het viervoudig evangelie

- Vier aspecten van het evangelie
- Aimee Semple McPherson (1890-1944)
- 1927 - The Foursquare Church, Rafaël Nederland
- Ezech. 1:10 – mens, leeuw, stier, adelaar
 - 4 aspecten van Jezus; man van zorgen, machtige dooper, drager van onze lasten, toekomstige bruid
 - Complete evangelie voor; lichaam, ziel, geest en eeuwigheid
 - Jezus is Redder, Doper met de heilige Geest, Geneesheer en komende Koning
- Andere naam; Full Gospel, volle evangelie

Jezus is Redder

- Kern van het evangelie; Jezus redt van de zonde door de kruisdood
 - Mens reageert en bekeert (Arminiaans)
- Geen erfzonde, wel zondige natuur
 - Kracht van Omhoog – zonden door demonen
- Redding en heiligmaking
 - AoG – volbrachte werk
 - CoG – heiliging als apart werk/ervaring
- Heiliging vooral micro-ethiek – relaties
- Discipelschap

Jezus is Geneesheer

- Genezing en bevrijding belangrijk in pinksterbeweging
- Regelmatig controversieel:
 - Gebedsgenezing op basis van geloof (Jes. 53:4)
 - Wat als je niet geneest?
 - Voorkeur voor lokale gemeente i.v.m. pastorale zorg
 - Bevrijding van christenen?
 - Bevrijding voor doop met de Geest
 - Bevrijding en psychologie
- Jezus deed beiden (Mat. 8:16-17, Luc. 9:1-11, ook apostelen in Handelingen)

Jezus is de doper met de heilige Geest

- Doop met de heilige Geest (Handelingen, I Kor. 12-14, Luc. 24:49, Joh. 14:15-31, Hand. 1:8)
- Vaak gepaard met zichtbare tekenen
 - Manifestaties (herwaarderend voor het fysieke)
 - Tongentaal en andere gaven van de Geest
- Kracht om te getuigen, dienen in het Koninkrijk
- Niet nodig voor redding, voor iedereen beschikbaar
 - Geest woont in elke gelovige
- Tongentaal als bewijs?
 - In Handelingen vaak samen (2:2-4, 10:44-46, 19:5-6)

Jezus is de doper met de heilige Geest

- Traditioneel – tongentaal als bewijs
 - VPE – als mogelijk bewijs
- Na verloop van tijd – gaven en vrucht als bewijs
- Charismatisch – doop met de HG, samen met bekering
 - Doop, vervulling, inwoning synoniem van elkaar
- Gaven van de Geest (Rom. 12:6-8, I Kor. 12:8-10, 28-30, Ef. 4:11-12, I Petr. 4:11)
 - Priesterschap van alle gelovigen (I Petr. 2:9)
 - Participatie van elke gelovige (I Kor. 14:26)

Jezus is de komende Koning

- Wederkomst van Jezus (Hand. 1:11, Openb. 19:11-21)
- Hoge verwachting van de wederkomst (invloed Darby en Scofield)
 - Spade of late regen (Jak. 5:7)
 - Vroege regen – Handelingen
 - Late regen – Pinksterbeweging 1906
 - Doop met de heilige Geest als laatste teken
 - Blad van Gerrit Polman – *Spade Regen*
 - New Order of the Letter Rain Movement (1948-1952)
- Opname van de gemeente voor de grote verdrukking
- Grote verdrukking van 7 jaar
 - God gaat dan verder met het volk Israël
- Wederkomst van Jezus en Duizendjarig Vrederijk (Openb. 20:1-6)
- Laatste Oordeel (20:7-15) en komst Nieuwe hemel en aarde (Openb. 21:1-22:5)

Cultuur

- Nadruk op bekering, heiliging en doop met de Geest
- Verwachting van snelle wederkomst
 - Druk maakt soms onecht, manipulatief
 - Enthousiasme, vreugde, charismatisch
- Hoge urgentie – zending, evangelisatie
- Beleving en fysiek
 - Manifestaties, klappen, staan, soms excessen
- Bijbelgetrouw, letterlijk en allegorisch
- Micro-ethiek – relaties en persoonlijk
- Macro-ethiek – conservatief moraal
 - Abortus, euthanasie

Cultuur

- Verhalen en getuigenissen
 - Verhalende theologie
- Omzien naar zwakken en elkaar
- Sterk of autoritair leiderschap
 - Manipulatie, misstanden
 - Voortvarend en ondernemend

In alles zoeken naar eenheid, werk van de Geest en trouw aan Gods woord